

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyai Lajos.

Iparszegénység.

A mezőgazdasági és ipari termelés értéke között mutatkozó nagy különbség azt bizonyítja, hogy valamely ország csak addig maradhat meg károsodás nélkül az egyoldalú mezőgazdasági termelés mellett, amíg lakossága ritka és mezőgazdasága vagy erősen külterjes, vagy a belterjesség magas fokára emelkedett, azaz ameddig csekély emberi munkával nagy mezőgazdasági cseréértékek állíthatók elő. Vagyis valamely államnak csak az esetben érdemes agrárszágnak maradnia, ameddig mezőgazdasági termelése a javakat oly bőségben ontja, hogy nemcsak lakosságának ebbeli szükségleteit képes kielőni fedezni, hanem termelési feleslegével a lakosság ipari szükségleteinek beszerzését is könnyen lehetővé teszi. Mielőtt valamely agrárjellegű ország ipari szükségleteit a külföldről nem termelési feleslegéből, hanem az elsőrendű cikkekkel való fogyasztásának korlátozása útján szerzi be, alárendelt gyarmati helyzetbe kerül az iparcikket exportáló állammal szemben. Mert a szájától elvont kenyérrel fizet meg olyan iparcikket, amelyet fölös munkarejével maga is elő tud állítani, illetve a külföldről behozott iparcikkért olyan cseréértéket ad, amely jóval több emberi erő felhasználásába került, mint az iparcikk előállítására.

Ha ebből a szempontból vizsgáljuk helyzetünket, kitűnik, hogy a Magyarbirodalom mezőgazdasági termelése a főbb gabonaművekben, burgonyában és állati termékekben a lakosság számára számíva, körülbelül ugyanannyi, mint Németországé. És ennek ellenére: míg mi mezőgazdasági termelésünk egyharmadát kivisszük, addig Németország igen jelentékeny mezőgazdasági bevételre szorul, úgy, hogy ennek következtében Németországban a mezőgazdasági termékekből egy-egy lélekre átlag közel kétszerannyi jut, mint nálunk.

Nyilvánvaló ebből, hogy a Magyarbirodalom nem igazi agrárszágnak, melynek mezőgazdasági termékeiből kivétel nélkül mindenféle iparcikk, hanem iparszegény, de kulturális tekintetben fejlett, s ennél fogva nagy és egyre fokozódó ipari szükséglettel bíró ország, amelynek mezőgazdasági termelése éppenhogy elégséges belső fogyasztásának kellő kielégítésére. A magyar mezőgazdaság számára nem külföldi piacokat kell szerezniünk, hanem részére az ipari cseréértékek belföldi termelésének lehetővé tételével a belföldi fogyasztópiacot kell megteremtünk.

Furcsa, de így van.

Háború.

A török legujabb hivatalos jelentés mezzopotámiai győzelemről számol be s egy Rotterdamon keresztül érkezett londoni távirat elmondja, hogy az angolok újabb vereséget szenvedtek Kut el Amara előtt.

A világháború más harcterein nincsen nevezetesebb újság, csak az olasz politikai színtérről kapunk olyan híreket, amelyek azt mutatják, hogy az olasz király két napos római tartózkodása alatt a Salandra kormány részleges válsága elintézését nyer s a fabádkatörő áldozati bárányokként Zuepeli és Barzilai minisztereket dobja oda a miniszteréhes ellenzéknek.

Olasz hadszíntér.

A tengeremelléki harcvezetés az olasz tüzérség helyenkint mérsékelt tevékenységet fejtett ki és tüzelése csak a tolméni hídfőnél volt élénkebb. A karinthiai és tiroli harcvezetés a harci tevékenység változatlanul csekély. Vizsgálat megállapította, hogy az olaszok ez alkalommal a Rombou szakaszon gázbombákat használtak.

Rokkantszállítók hazatérése.

Ausztria-Magyarország és Oroszország közt létrejött újabb megállapodás értelmében április 8-án újabb rokkantszállítvány érkezik Oroszországból Svédországon át. Ezt a szállítványt még több fogja követni, de ezennel nem 250 rokkant lesz egy vonaton, hanem csak 200. Április 3-tól számítva hetenként egy vonat érkezik, májustól kezdve pedig hetenként négy.

Katonafejfák.

Elmondom az esetet úgy, a hogyan történt.

Egy szegény asszony jött hozzám a napokban s elmondja a következőket:

Plebános ur! Mindenszentek napján a Szentlélek temetőben voltam ott, ahova a háboru halott katonáit szokták temetni. En a kis halottamat gyászoltam, jöttem aztán idegenek, akik szintén a halottjukat siratták. Talpig gyászban voltak s úgy látszik, hogy előkelő emberek voltak. A karjukon egy pompás koszorút hoztak s amint halottam, messze földről nagy utat tettek meg, míg a halottjukhoz eljutottak. Keresték a fejfát, a nevet, azonban egyetlenegy nevet se tudtak elolvasni, mert a név csak krétával volt a fejfára írva s az első eső lemosta. Még most is sajog a szívem, ha rá gondolok, hogy milyen keservesen sirtak szegények. Eljötték messze földről, elhozták bánatukkal, omló könnyükkel a koszorújukat és most nincs rá mód, hogy a halottak reingetében meg tudják találni azt a hantot, amely alatt az ő legkedvesebbük: fiu, talán férj, talán édesapa pihenő fáradalmát a nagy harc után.

Hat koronát hoztam — mondom az asszony — Mindenszentek napja óta gyűjtöttem, átadom a plebános urnak, juttassam el a katonai hatósághoz arra a célra, hogy ezután ne krétával, hanem legalább festékekkel jelöljék meg az elhunyt hősök sírhalmát.

A lelkek mélyéig meg voltam hatva. Tudom jól, hogy nagyon szegény asszony, aki már kilenc gyermeknek adott életet, a tizediket várja s mikor annyi baj ólálkodik körülötte ebben a nyomoruságos háborus világban, az ő szíve a haza hős védői iránt érez oly melegen, annyi tiszteltreméltó részvétellel, amely előtt meg kell hajolnunk. Meg kell hajolnia a katonai vezetőségek is, amelynek eddig kikerülte a figyelmét, hogy a krétával írott sorok csak az első esőig teljességgel azt a feladatot, amelyet tőlük várunk: a hős katonák pihenőhelyének megjelölését. Ugy-e, a mi hazánkért elhalt hőseink ennél többet is megérdemelnék?

Visszaadtam a szegény asszonynak a hat koronáját, mert tudom, hogy a katonai hadvezetőség amúgy is meg fogja tenni ezt a csekélységet, ami addig is csak véletlenül került ki figyelmét.

Bilkei Ferenc
plebános.

HIREK.

— A Hadsegélyző felszámolása. Megirtuk, hogy a székesfehérvári Hadsegélyző Hivatal saját elhatározásából felszámolt, s pénztárkészletét a város polgármesterének adta át. A városi készlet tévesen volt közzé, mert a felszámoláskor 22 ezer korona volt a vagyona, amelyből 11 ezer koronát adtak át a polgármesternek városi és megyei hadsegélyzési célokra, a többi pedig az Országos Központnak küldték az adományozás szerinti alapokra. Felszámoláskor az elnökség értesítése szerint 16 tagja volt a bizottságnak. A Bizottság 1914. szeptember 11-én alakult, tehát összesen 18 hónapig működött a hadsegélyezés mindennemű ágában, amelyért egy a város, mint a vármegye közönségének hálójára a legnagyobb mértékben méltó. A bizottság munkájának rövid statisztikája a következő: A székesfehérvári Hadsegélyző Bizottság 1915. évi maradvány készpénz 15812.39 K., 1916. január havi bevétel 3123 43 K., 1916 február havi bevétel 6331.55 K., összesen 24.767.37 K., 1916 január havi kiadás: 2221.33 K., február havi kiadás: 1. hadsegélyezésre adott: 3245.14 K., 2. Országos alapokra beklüdtett a központnak: 5557 K. 3. katonák gyermekeinek cipőre polgármester kezéhez 1000 K., 4. 17-es hónapoknak szereteadományra 500 K., 5. Szt. György kórház sebesültjeinek 1000 K., 6. Polgármester kezéhez átutalva hadsegélyzési célokra 11.000 K. Készpénz mint egyenleg 232.45 K., — 22813 59 K., összesen: 24.767 K. 37 fill.

— Nagybójtai szentbeszéd. A belvárosi székesegyházban az idén Magdics István kanonok tartja a nagybójtai szentbeszédet minden vasárnap d. u. fél 4 órakor.

A felsővárosi plebánia templom nagybójtai szónoka Bilkei Ferenc plebános lesz, aki 5 órakor mond szentbeszédet.

— Egyházmegyei hírek. Kotzó Árpádot felmentették a tábori lelkesítő szolgálat alól s a megyéspüspök Rácalmásra küldte segédlelkésznek. Molnár Márton Etyekről Törökbálintra, Vencz János Törökbálintról Etyekre, Mezőgar Lajos Rácalmásról Sós-kutra küldetett segédlelkésznek.

— Hivatalos órák a városi háznál. A szentakarításra való tekintettel a városi háznál a téli idő alatt egyfolytában voltak a hivatalos órák. Március 10-től kezdve ismét visszaállítják a régi rendszert, vagyis délután is tartanak hivatalos órákat.

— **Március 15 a templomokban** az idén a nagy esztendő eseményeihez méltó módon válik nemzeti ünneppé.

A belvárosi székeseházban Kistelekly István esperesplebános mond ünnepi misét, a melyen hivatalosan jelen lesznek a hatóságok és az iskolák ifjúsága, s a kikat talán először kellett volna említenünk: a nagy idők tanúi az öreg nagyvénnyolcasok, a kik látták a szabadság pirkadót, aztán vérbemivont halálját s Isten meghosszabbította éveiket annyira, hogy a mostani világrendben érezhesék azt, hogy ezelőtt 68 esztendővel nem hiába ontották a szomjás földre a szabadsághősök piros vérüket.

A felsővárosi templomban 8 órakor Bilkéi Ferenc plebános mond ünnepi misét és ünnepi beszédet a nagy nap jelentőségéről. A plebánia területén levő tanuló ifjúság ezen a szentmisén lesz jelen s a nagy közönség figyelmét is felhívjuk rá, hogy ostromolja az eget Urát a véres harcokból kikélt szabadság mielőbbi elérkezéért.

— **A Múzeumegyesület közgyűlése.** A múzeumegyesület március 19-án, vasárnap d. e. 11 órakor a Vármegeház kistermében (földszint 8. sz.) tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Múzeumigazgató jelentése. Mult évi zárszámadás. Szamvizsgáló bizottság jelentése. Költségelőirányzat. Indítványok. A tisztikar és választmányok ügyintézésa.

— **Gyászhirek.** Szűcs Andor dr. ügyvéd ma éjjel 67 éves korában agyszélhűtés következtében váratlanul elhunyt. Személyében az ügyvédi kar egyik legtehetségesebb tagja hunyt el örök pihenésre szeméit, akit puritán voltáért a legszelebb körben általános megbecsülés vett körül. Hosszabb idő óta betegkedett, a széhhűtés a járását megbénította, azonban régi kedves társaságát ezen baja mellett is felkereste. Este meghozatta rendes újságját s a körülményekhez képest jól érezte magát s a halál színté orvul támadott reá. Temetése vasárnap délután lesz a Kossuth utcából.

Zombay Károly nyomdász 28 éves korában tüdővészben ma éjjel elhunyt. A megboldogult hosszabb időn keresztül az Egyházmegyei könyvnyomdának is ügyes, szorgalmas munkása volt és gyászos kora halála a nyomdászok és újságírók körét is érinti. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Kossuth utcából.

Végh Istvánné, született Lencsés Anna 32 éves korában meghalt f. hó 10 én. Temetése vasárnap d. u. háromnegyed 5 órakor lesz Csapó u. 9. sz. alól.

— **Megérkezett a rekvirálási rendelet.** Székeseházra szombaton érkezett meg a rekvirálási rendelet, s a napokban már meg is fogják kezdeni a munkát, amint azt már részletesen ismertettük.

— **A munkabizottság ülése.** Székeseházra gazdasági munkabizottsága szombaton délelőtti tartotta első ülését, amelyen elhatározta, hogy 18 városi bizottsági tag 18 városi örel bejárja az összes határokat, hogy megállapítsák a bevetetlen földek mennyiségét. A munkabizottság öt tagot kijelölt, akiknek feladatuk lesz a gazdasági munkabérek méltányos megállapítása. Nagy és súlyos feladatai, gondjai lesznek a munkabizottságnak, lelkes és erélyes tevékenységgel azonban megfelelhét fontos hivatásának. Hogy így lesz, semmi kétségünk sincs benne.

— **Névmagyarosítás.** Steinwurz Béla nagyperkái illetőségű, székeseházra lakos Sziklaira magyarosította a nevét.

— **Víz alatt vannak a földek.** Szomorú jelentések érkeznek a vármegye minden részéből. Ott, ahol már az ekének kellene barázdákat vágni a földbe, sik fenger van. Csupa víz mindenfelé. Ahol pedig nincs víz, ott meg oly nedves a talaj, hogy képtelenség szántani. Most, amikor már a munkáskérdés rendezve volna, nem lehet dolgozni, mert az idő makacsul visszatartja a munkásokat. A gazdák kétségbe vannak esve, mert a tavaszí vetés, amelytől pedig minden függ, egyre késik és ha sokáig késik, akkor nem fog beérni. Hosszu tartós száraz időre volna szükség, azonban úgy látszik az eget csatornáit nem lehet kormányrendeletekkel szabályozni.

— **Hazafias ünnepély.** A székeseházra városi felső kereskedelmi iskolának Kisfaludi Károly önképzőköré március 15-én délután 5 órakor hazafias ünnepélyt tart, a melynek programja a következő: Szózat, előadja az intézet vegyes kara. Harsányi Lajos: Prologus az új élet felé és Petőfi szelleméhez, szavalja Velinsky István közép o. t. Lampérth Géza: Emlékezés 1848-ra, szavalja Stocker Géza közép o. t. Paulus Olaf: Norvég dal (3 szölam-ban) előadja a női keresk, szaktanfolyam énekkara. Baszéd, mondja Kerkes Béla felső o. t. Tóth Kálmán—Sztára József: Szilágyi Erzsébet, melódráma, szavalja Szűcs Sándor felső o. t., zongorán kíséri Praznovszky Irén, a női keresk. szaktanf. növendéke. Gaál Ferenc: Balatoni nóta, előadja az intézeti vegyes kar. Kozma Andor: Rap-szódia, szavalja Fischl Sándor felső o. t. Die Wacht am Rhein, előadja az intézet vegyeskara. — Belépődij 1 K, elesett hőseink árva javára. Külön meghívót nem küldenek szét.

— **Csált a honvéd.** Furcsa csalásra vetemedett egy honvéd. Sorra járta az üzleteket s mindenütt nagyobb papírpénzt váltaltott, miközben egy-két koronával becsapta a boltost. Már egész sorát követte el a csalásnak, míg végre az Ullmann dobánytöszdében rajtavesztett. A rendőrség elé került, ahol csakhamar 16 hasonló eset bizonyosodott reá.

— **A bolgár vöröskereszt estélye.** A bolgár vöröskereszt helybéli fiókja f. hó 18-án szombaton estét rendez a színházban. A műsor igen változatos lesz úgy, hogy a jelenlévők nemcsak a jótékony célra adakoznak, hanem egy kellemes estét is eltöltenek. A sorrend egyik száma Strausz Adolf keleti akadémiai tanár előadása lesz, aki mint a Balkán s Bulgária alapos ismerője, sok érdekes dolgot fog fejtartásokról elmondani. Helyárak a rendesek. Krausz Veronánál előre is lehet jegyezni; feltulfizetéseket is köszönettel fogadják.

— **Katonatemetés.** Páncz János, seregélyesi lakos, a harctéren kapott betegségére következtében elhunyt. Temetése március hó 13 án d. u. 2 órakor lesz a Csapatkórház halotaszaházából.

— **Elűnt katonák nyomozása.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egyesület hozzájárulásával és támogatásával a budapesti „Tudósító Iroda” mult év december óta „Katonanyomozó Jegyzék” címmel lapot ad ki, amely kizárólag az elűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katonaképet is közli. A lap — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapatotesteknek a harctérré és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a Katonanyomozó-Jegyzék szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38. I emelet.)

— **Miért nem szabad a vasárnap esti lapokat elárusítani?** Tisztelt Szerkesztő ur! A Rotter tözsdében szoktam megvenni az esti lapokat, a fővárosiakat és a Fejérmegyei Naplót. Vasárnap este természetesen csak a fővárosiakat, mert a kegyeteljes lapja akkor nem jelenik meg. Mult vasárnap is így akartam tenni. Mivel a vasárnapi munkaszünet visszaállításával délután 3 órakor a tözsdéknek is zárni kell, azon biztos tudatban, hogy az üzletelviség udvarán levő lakásban kapható ilyenkor az újság, bementem az esti lapokért. Legnagyobb bámulatomra, nem adtak újságot. Itt vannak kérem az újságok — mondotta a trafikos — de nem adhatunk, mert a rendőrbiztos ur megtiltotta. Tessék az utcai rikkancstól venni. Hát ezt, tisztelt Szerkesztő ur, nem értem. Kinyomtatni szabad az újságot de elárusítani nem, hanem meg kell állnom az utcasarkon, amíg egy rikkancs sziveskedik arra jönni, hogy vehessek tőle. Felette kíváncsi voltam, a nyugati hadszíntér híreire, megálltam tehát az utcán, s vártam a rikkancsot, akinek megvan privilegiáma vasárnapi árusításra is. Az eső szakadt és én vártam. Nézem az órát — ötperc, tízperc,

egy negyedóra. És jött a rikkancs. Nem volt semmi különös ugyan a nyugati hadszíntérről az újságban, de én az esőben alaposan meghűltem. Naponkint hat zsebkendőre van szükségem. Tessék elgondolni, hogy mennyibe kerül most a mosoda, amikor két korona egy darab szappan. Es mindez azért, mert a trafikosnak vasárnap este nem szabad újságot eladni, hanem begyujthát vele egy kis oszonna kávé felemelgetésére. Tisztelettel *Jáde Furcsa.*

— **Orosz statisztika mult évi veszteségeiről.** Az oroszok saját statisztikai adataik szerint, amelyek a tárgyban természetesen nem a legmegbízhatóbbak, 1915. január 1-ől decemberig összesen 1.942.610 embert vesztek. Ezek közül elesett 406.348, nehézsébebe belehalt 265.710, kórházakban meghalt 201.122, elűnt 476.155 és megsebesült 573.269. A háború kitörésétől egész 1919-ig 125.452 orosz tiszt vesztet el, köztük 1775 ezredes és 277 tábornok.

— **A felsővárosi ovodának a Fejérmegyei Takarékpénztár 60 koronát adományozott, amelyért az elnökség köszönetet mond.**

— **A kis hivatalnokot is vegyék fel.** Tisztelt Szerkesztő ur! Megdöbbenéssel olvastam lapjában a Halál Jegyese levélét. Készséggel jeltel. Ha rajtam volna, hatóságilag elrendelném, hogy minden árdragitónak naponkint felolvassák. De hagyjuk most ezt a témát. Csupán vele kapcsolatban akarok valamint felemlíteni. A munkás ember, aki ma 6—8 koronát megkeres, kötelező tagja a munkásbiztosító pénztárnak. Jó kerese mellett is élvezheti annak előnyeit. Miki kis hivatalnokot, pedig nekünk sokkal kevesebb jövedelmünk van mint a legübb ipari foglalkozásának, nem vagyunk tagjai a munkásbiztosítónak, nem élvezhetjük annak előnyeit. Ha betegek vagyunk, sajátunkból kell fizetnünk minden költséget. De miből? Hiszen megélünk sem tudunk, igazán úgy kell járunk, mint a *Halál Jegyese* írta. Miért nem vesznek fel minket is tagoknak? Helyesebben, miért nem terjesztik ki reánk is ezen kötelezettséget. Azt hiszem egyszer nem zivenes látnák a mi ezreinknek bevonulását, mert reánk tisztújításkor nem igen lehetne számítani. Sőt ez is egy mellékes okként követeli, hogy felvegyenek beánúnket. Tisztelettel *Gondolkozoznak Rajta.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik fejlethetetlen jó férjem elhalálozása alkalmából részvétüket kifejezték, a temetésen megjelentek vagy a ravatalra koszorút helyeztek, fogadják hálás köszönetemet. *Öz. Trummer Sándorné és a gyászoló rokonság.*

— **Társadalmi, tudományos szemléink között a Magyar Kultura** az elsőik között foglal helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horánszky utca 20. szám.

SÖVEGJARTÓ vászonruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és szines barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

HÉTFŐN és KEDDEN **Az Urániában** DORRIT VEIXLERREL

UTAZÁS AZ ESKÜVŐ ELŐTT.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik drága földi öröngyünk édes jó anyánk özv. Péntek Józsefné szül. Helai Katalin tevése alkalmával részvénytalkozataikkal, temetésen szíves megjelenésükkel, vagy bármely más módon mélyeséges fájdalomukat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják ezuton az egész gyászoló család nevében is kifejezett mély köszönetemet. Egyuttal inditvatva érezzük magunkat, hogy azon kedves lelkes uraknak is forró köszönetünket nyilvánítsuk ezuton is; kik drága édes anyánk hosszu éveken keresztül tartott ágyhoz kötöttsége alatt adni, kegyeskedtek neki a hit gazdag forrásaiból fakadó lelki vigasztatást, főleg főtisztelendő Dornis István urnak ki oly hosszu időn keresztül havonkint nyuto ta neki az Elet Kenyerét, mely egyedül föltétlen nagy érték és vigasztalás mindenkor, de főképpen akkor, midőn az emberi remény és vigasztalódás szálai lassanként szakadoznak és végleg megsemmisűnek. *Péntek Ferenc.*

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Bécsi modelle kiállítás legujabb hlouai megörkeztek. Óriási választék legolcsóbbtól a legfinomabbig. Eredeti berlini modellek az üzletben láthatók. Vermes áruházában.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszer a dr. STÖRK-féle komprimát mellspazilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyogyszertárában, Székesfehérvár, Városház tér.

Nagyszerű újítás folytán gyermekfölvételek a legsikerültebben készülnek **VIRAG** műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

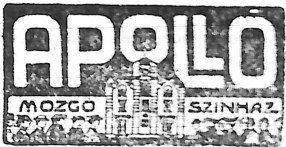
SZINHÁZ.

Rita Sacchetto. Nagy érdeklődéssel várták Rita Sacchettot fővárosi szereplése után. A várakozásban senki sem csalódott, mert olyasmit produkált táncművészetével, aminőt csak igazán ritkán lehet élvezni. A szenvedély és a hangulat bámulatos kifejezését látuk a táncban, amely nála muzsika, az emberi test mozdulatainak finomságával szimbolizált muzsika. Castagnettájával egyszerűen bámulatot keltett. Ennek az instrumentumnak éles fahangját igazán kellemes madárcsicsergéssé varázsolta. Csengőtáncra elsőrendű művészet. Legnagyobb hatást mégis a magyar rapszódiával ért el. Mimiája ritkaság számba megy. Szóval Rita Sacchetto a muzsikát úgy személyesítette meg a táncban, hogy hasonló művészet ritkán látható. A táncost bevezetője Grendire volt a táncszámok között pedig Pathy Ilona zongoraművészintézte be.

Heti műsor:
Márc. 12. D. u. A faturossza. Este: Hoffmann meséi.
14. Becsület. Szendrő jutalomjátéka.
15. Gózon Gyula nagy kabare estélye.
16. Kis gróf. Gózon Gyula a népopera művésze, vendégjátéka.
17. Kis király. Sziklay Kornél és Gózon Gyula vendégjátéka.

Az Apolló színház iroda hírei.

Hajoagyuk tüzeben. Kivételes látványosság az a nagyszerű filmalkotás, melyet „Hajoagyuk tüzeben” címen hétfőn és kedden bemutat az Apolló színház. A négy felvonásos tengeri dráma messze kimagaslik a háborus témájú darabok sablonjai közül. A tenger tájékoz vad hullámai között, a páncélos cirkalók tüzeben lejátszódó jelenetek a legszebb látványok. Elföltött lélekzettel lessük, szinte átéljük a nagyszerű cselekményt, az iszonyu párviadalt. Es e pokoli kaoszon lágyan fonódik végig egy lírai votivum: a német hadihajó kapitányának szereleme.

Vasárnap, márc. 12-én:
Egy napos műsor.

Két barát.

Nagyhatású dráma 4 felv.
Főszerepekben a legkiválóbb mozisínészek.

Pesti mennyasszony.

Humoros.

Kutya és sündisznó.

Természet után.

Rendes helyárak.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőn és kedden,

márcus 13 és 14-én:

Aktuális filmszenzió!

Hajoagyuk tüzeben.

Tengerészi dráma 4 felv.

Páncélos cirkalók ütközete a viharos tengeren.

A főszerepeket Walter Wassermann, Traute Clarsen, Ernst Beclier, Hidyá Borris, a berlini Lessin Theater tagjai játsszák.

Bessy kalandja vigj. 2 felv.

Az elvarázolt szálloda, hum.

Japán kertek, természet után.

Előadások 6 és 9 órakor.

Az Uránia színház iroda hírei.

Nászutazás az esküvő előtt. Egy amerikai dollárkirályné életéből való ez az elmés és vidám kaland Dorrit a milliárdos Vanderbilt egyetlen leánya a legszeszélyesebb ifjú hölgyek egyike az Egyesült államok területén. Edes apja elhatározza, hogy Floridába küldi nagynénjéhez. Férfi kíséret nélkül azonban apja nem meri az Óvilágba küldeni és egy régi és meghitt szolgáját adja leánya mellé ki, hogy a leányt megvédhesse, férjének adja ki magát. Ebből a komikus helyzetből indul ki ez a vigjáték, tele van a legötletesebb fordulatokkal. A Nászutazás hétfőn és kedden kerül az Uránia vásznára és pedig fél 7 és 9 órakor. A pótmúSORON egy aktualitás is szerepel a legujabb harctéri felvételekkel címe az Elenséges fronton.

APRÓHIRDETÉSEK.

Kéményseprőtanonc felvétetik helyben Schmidt István kéményseprő mesternél Bástya-utca 13.

Eladó szőlő a Budai-uton szép épülettel. Almássy Ferenc Sörpince-utca 10.

Két pompas pava repült hozzánk tegnap. A tulajdonosa átveheti a fejsővárosi plebánián.

Posttökereskedésem részére keresek fiatal segédet. Rudbányai, Székesfehérvár.

Eladó egy hasas-tehen Széchenyi-utca 125. szám alatt.

Szabás, varrás és mintarajzolásban alapos oktatás nyerhető, Urban Margit tanítványában, Ybl-Miklós-utca 14.

Hazeladás. Kigyó-utca 23. számú ház szabad kézből eladó.

Uj divatalbum (tavaszi) kapható, mindennemű folyóirat, divatlap megrendhető Kraufmann, Kossuth-utca 9. Tábori levélpapír, levelezőlap olcsón kapható.

Motoros szántógépek bármily javítását, felügyeletét, kezelését vagy jókárban tartását vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

MEGHÍVÓ.

A Fejérmegyei és Székesfehérvári Értékesítő és Foggyasztási Szövetkezte, Székesfehérvárott

1916. március 19-én d. e. 10 órakor saját helyiségében (Deák Ferenc-utca 22-24.) tartandó

II-ik évi rendes közgyűlésére.

Napireud:

1. Igazgatóság jelentése,
2. A felügyelő bizottság jelentés.
3. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása, továbbá az igazgatóság és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény iránt.
4. Két felügyelő bizottsági tag megválasztása.

Bevonult katonák ÉLETBIZTOSÍTÁSA.

Orvosi vizsgálat nélkül, akár a harctéren, akár fogságban levő bevonult hozzátartozóját biztosíthatja halálesetére és fizet minden

1000 koronás biztosításnál

egy évre 50 KORONÁT

Phönix Biztosítótársaság főügynöksége Székesfehérvár, Iskola-u. Szt. János-köz sarok.

Uránia színház.

Vasárnap, március hó 12-én (csak egy nap)

CARM! MÁRIA főszereplésével A

HIVATALOS FELESÉG.

Dráma 5 felvonásban. Nagyszabású pótmúSOR.

Hétfőn és kedden, március hó 13 és 14-én:

(Kizárólagos joggal.)

Utazás az esküvő előtt.

(Hochzeitsreise vor der Trauung.)

Legujabh vigjáték. DORRIT VEIXLER a főszerepben.

Nagyszabású pótmúSOR.

Hétfőn és kedden 2 előadás fél 7 és 9 órakor.

Alkalmi vétel!

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

RENDKIVÜL OLCSÓN jön eladás alá, míg a készlet tart

Vermes áruházban.

Augustus Gyorsség-Álap

Hadibiztosító Osztálya
Budapest, V., Vilmos császár-ut 72.

Hadibiztosító osztályunknál
hála! esetére biztosítható

MINDEN KATONA.

Ha a biztosított katona
a katonai szolgálata alatt
akár a harctéren elesik,
akár a harctéren szer-
zett sebesülése vagy bár-
hol kapott betegsé-
gét meghal,

a hozzátartozói, illetve akiknek javára a biztosítás kötöttet, azonnal, minden haláluk nélkül megkapja az előre meghatározott biztosított összeget.

**Biztosítani lehet 100
koronától kezdve
40,000 koronáig
bármilyen összegben**

Biztosítási díj népfőlkölnél minden 100 korona után 4 korona után 50 fillér, tényleges vagy tartalékos katona után 7 korona. De ha a tényleges vagy tartalékos katona a tréneknél vagy számtársaknál van beosztva, akkor a biztosítási díj minden 100 korona után csak 5 kor. 50 fillér.

Ha valaki a biztosítási díjat nem bírja egyezre, egy összegben megfizetni, fizetheti 5 hónap alatt tetszés szerinti részletekben is. Pl. valaki a férjét biztosította 1000 koronára. Ha az népfőlkölnél, akkor a biztosítási díj 1000 korona után 45 korona. Fizet 5 hónapon át havonta 9 koronát, vagy hetenként 2 koronát.

Ha a biztosított katona a részleltetés ideje alatt halna el, azért a család éppen úgy megkapja az 1000 koronát, mintha a részletek már mind be lettek volna fizetve.

Orvosi vizsgálat nincs.
Pótdíj nincs.

A biztosított katonának személyesen nem kell jelentkezni. A biztosítás egy évig érvényes.
A bevonult katonát biztosíthatja bárki. Biztosíthatja a felesége, fia, családja, apja, anyja, munkaadója, szülővárosa, vagy bárki.

Minden feleség,
apa, anya helyesen
cselekszik, ha a harctéren levő vagy oda induló, illetve katonai szolgálatot teljesítő hozzátartozóját halál esetére biztosíthatja.

Minél több katona lesz biztosítva, annál kevesebb kenyérkereső nélkül marad család fog nélkülözni a háború után.

A gazdagabb módosabb emberek fogjanak össze és biztosítsák a községükben levő legszegényebb családok hozzátartozóit. A munkaadó biztosítsa munkásait azok családja javára.

Főlvégosztást ad Székesfehérvárotól a városi segítő-iroda, Szőgyény-Marich-utca 1. sz. 1. em. — Budapest pedig a központi iroda, valamint a községekben a községi előjáróságok.

— Ujtás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezni oly higiénikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárulása egész megyére Vermes Frlpyesnél. Blous-újdonságok! állandó rak-tára.

Székesfehérvár szab. kir. város mezőgazdasági intéző bizottsága.

3207/1916. sz.

Hatósági hirdetmény.

M. kir. miniszterium 6009/16. M. E. szám alatt a háború esérére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján, a tavaszi szántás-vetési munkák elvégzésének biztosítása céljából alulírt, mint a Székesfehérvár szab. kir. város területére megalakított mezőgazdasági intéző bizottság elnöke tudomásvétel végett közhírré teszem a következőket:

A mezőgazdasági intéző bizottság feladata arról gondoskodni, hogy az összes rendelkezésre álló kézi és fogatos erő a szántás-vetési munkák teljesítésére fordítsák, e végből tehát felügyel a gazdasági munkaerők felhasználása és amennyiben a fent megjelölt cél elérése végett hatósági beavatkozásra van szükség, — megteszi a kellő intézkedésekről.

Eljárás tekintetében a következő alapelvek irányadók: mindenki, akinek igaereje nem saját területének szántás-vetésével foglalkozik, vagy aki saját területének megművelését nem a kellő szorgalommal és eréllyel folytatja, köteles a halaszthatatlan takarmányozási s más gazdasági fuvarozási munkák teljesítésére nélkülözhetetlen igények kivételével igaerejét mások földjének szántás-vetésére rendelkezésre bocsátani.

Akinek saját földje a talaj és időjárási viszonyok folytán egyelőre nem művelhető, szintén köteles igaerejét más földjének szántás-vetésére rendelkezésre bocsátani, amennyiben alkalmas távol-ságban megművelhető állapotban levő föld van.

Az idegen földön teljesítendő munkák sorrendjét, illetőleg első-sorban a hadrakelteknek kellő munkaerő nélkül visszamaradt családtagjaira és olyan kiskorúakra, nőkre, munkaképtelenekre, valamint kisbirtokosokra kell tekintettel lenni, akik földjük megművelésében segítségére szorulnak.

Az 1914. L. t. c. 5. §-a és az 1915. XIII. t. c. 2. §-a alapján a tavaszi szántás-vetés biztosítása érdekében a miniszterium a közigazgatási hatóságoknak a személyes és egyéb szolgáltatások elrendelésére és a közérő igénybevételeire a felhatalmazást megadván, amennyiben tehát annak szükségessége merülne fel, hogy a város területére a mezőgazdasági munkák biztosítására a közérő lenne kirendelhető, e tekintetben a polgármester, mint a törvényhatóság első tisztviselője jogosult rendelkezni.

Idegen földön végzett munkáért térítés jár. Ha a mezőgazdasági intéző bizottság nem volna képes biztosítani azt, hogy a munka természetben való visszaszolgáltatásért végzettessék, térítésként a sze-

lyes szolgálat és egyéb szolgáltatás teljesítéséért napszám szerint, vagy szakmány szerint térítés címén 60 százalékkal több díj illeti meg a személyes szolgálatot, vagy egyéb szolgáltatást teljesítőket, mint amennyi ugyanolyan munkának napszám szerint, vagy szakmány szerint fizetett díjazás a háborút közvetlenül megelőző időben átlagban volt.

Ha a térítésnek az előbbi bekezdésben jelzett összege a helyi viszonyoknak meg nem felel s ennél nagyobb térítés megállapítása lenne indokolt, a polgármester előterjesztése a földművelésügyi miniszter a térítés magasabb százalékban is megállapíthatja.

Ha azok, akiknek javára az idézett törvények alapján a szolgáltatás elrendeltetett, készpénzzel nem rendelkeznek, abban az esetben a város gondoskodik a térítés előlegezéséről, mely előleg visszafizetését, a kész termés betakarítása után annak értékéből fogja a város maga részére biztosítani.

Ha a fél a mezőgazdasági intéző bizottság intézkedését sérelmesnek tartja, az elsőfokú közigazgatási hatósághoz panasszal fordulhat, amelyet a bizottság sérelmes intézkedésének közlése után azonnal kell előterjesznie, közigazgatási hatóság határozata ellen az 1914. L. t. c. 7. §-a értelmében birtokon kívül további jogorvoslatnak van helye.

Aki a közigazgatási hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, kihágást követ el és két hónapig terjedő elzárással és hatszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

Midőn a mezőgazdasági intéző bizottság a magas kormány által a mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosítása érdekében kibocsátott rendeletei alapján mindezeket közhírré teszi, egyúttal azon reményének ad kifejezést, hogy Székesfehérvár szab. kir. város hazafias polgársága a világháború okozta rendkívüli viszonyok miatt megfogyatkozott kézi és igaerő dacára nem lesz kénytelen a polgármester urhoz azzal a kérdéssel fordulni, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosítása érdekében hivatkozott ministeri rendeletben biztosított jogánál fogva a munkálatok elvégzésére közérő rendelkezjen ki, hanem a város minden egyes gazdálkodó polgára átérezvén azt, hogy a termés biztosítása nemcsak magán, hanem országos érdekeket érint, vállelve fog arra törekedni hogy saját rendelkezésre álló minden kézi és igaerejével a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez segítségére lesz azoknak, kiknek munkabíró családtagjai a harctéren életüket

és vérükkel áldoznak a haza védelmében.
Figyelemzetem egyúttal a város polgárságát, hogy az 1916. XIII. t. c. 2. §-a személyes szolgáltatások tekintetében az 1914. L. t. c. 5. §-ban megjelölt korhárt megszüntette akként, hogy annak következtében személyes szolgáltatásra minden munkaképes egyén kirendelhető.

Általában arra kell törekednünk hogy az itthonlevő férfiak, asszonyok, gyermekek sokszorosan fokozott szorgalommal dolgozzanak s általában az legyen az irányadó felfogás, hogy a kevésbé fontos és később is pótolható munkák elhagyásával minden gazdaságban egymás megsegítésével most azokat a munkákat végezzék a amelyek az ideiglenes előkezesítés és betakarítása érdekében mulhatlanul szükségesek.

Utalmom kell még végül az 1916. évi XLV. t. c. 7. §-ára és 130000/916. sz. pénzügyministeri kiegészítő rendelet 10. §-ára, amely feljogosítja a polgármestert, hogy a hadiségelyben részesülők, amennyiben a munkát megtagadnak vagy nem teljesítik, a hadiségelyt egészen vagy részben megszüntetheti.

Mindezek erőbocsátása után felhivom mindazokat, akik saját földjüket kellő munkaerő hiányában saját erejükből, vagy mások segítségével megművelni nem képesek ezen körülményt alulírtnál, mint a mezőgazdasági intéző bizottság elnökénél a kellő intézkedések megtétele végett jelent-sék be.

Székesfehérvár, 1916. márc. hó 7-én.

Nánessy János s. k. tanácsos,

Székesfehérvár szab. kir. város mezőgazdasági intéző bizottságának elnöke.

Általános Bank és Takarékpénztár Rt. Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.

Váltókat leszámítol.

Értékpapirokat vesz és elad. Sorsjegyeket cseklyé foglaló befizetése mellett elad s a hátralék tetszés szerinti összegben törleszthető.

Kisorsolt sorjegyeket és szelvényeket bevált.

Külföldi pénznemeket vesz és elad.

Tőzsdel megbízásokat pontosan teljesít.

LEGUTJABB

női selyem tagal- és szalmakalap-formák.

Legdivavatosabb virág-, toll és kalapdiszkek.

BLOUSEÚJDONSÁGOK.

Legolcsóbb árban kaphatók

Kováts Antalnál Székesfehérvár.

Városházánál.